

Seminarie Duurzame Gebouwen

RENOLUTION !

Het iconisch Marnixgebouw duurzaam gerenoveerd

Energieprestatie, binnencomfort en behoud van erfgoed met elkaar verenigen

21/04/2023

Aline BRANDERS

A2M

A2M

OVERZICHT VAN DE PRESENTATIE

- I. Renovatie van een iconisch gebouw
- II. Architecturale concepten
- III. Geïntegreerde duurzaamheidsaanpak

Diapositive 2

BE7

Reprendre la numérotation de ce plan pour les titres des slides de la présentation.

Bruxelles Environnement; 12-07-16

RENOVATIE VAN EEN ICONISCH GEBOUW

Het team

- ING Belgium – Immo-Pro
- A2M – Moreno architecture
- TRACTEBEL – Lemaire – BuildTIS – DUSS
- Louis De Waele – VMA – Close
- ...

RENOVATIE VAN EEN ICONISCH GEBOUW

De vragen bij de start van het project:

- Hoe renoveer je een emblematisch gebouw met behoud van de architecturale eigenheden, en beantwoord je tegelijkertijd aan de nieuwe behoeften inzake werk, beperking van de energetische en milieuimpact en verhoging van het ervaring van de gebruiker?
- Hoe maak je van een gebouw dat in de jaren 1960 innovatief was een hedendaags voorbeeldproject?

RENOVATIE VAN EEN ICONISCH GEBOUW

De « fundamentals » van Gordon Bunshaft (SOM)

- transparantie
- welzijn
- kunst
- innovatie

ARCHITECTURALE CONCEPTEN

transparantie

Hannover Trust Manufacturers—
510 Fifth Avenue, 1954

1964
Gordon Bunschaft / SOM

welzijn

Yale's Beinecke Rare Book & Manuscript Library
Menselijk welzijn bevordert door
de omgeving (i.e. luchtkwaliteit,
akoestiek en natuurlijk licht).

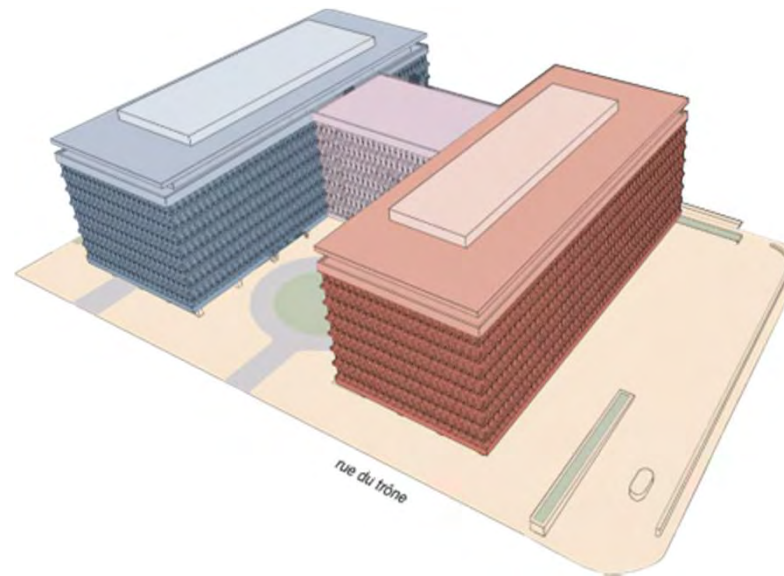
Yale's Beinecke Rare Book & Manuscript Library

In dit tijd was het al open
kantoorruimtes en grote
kantoren wat de klok
sloeg.

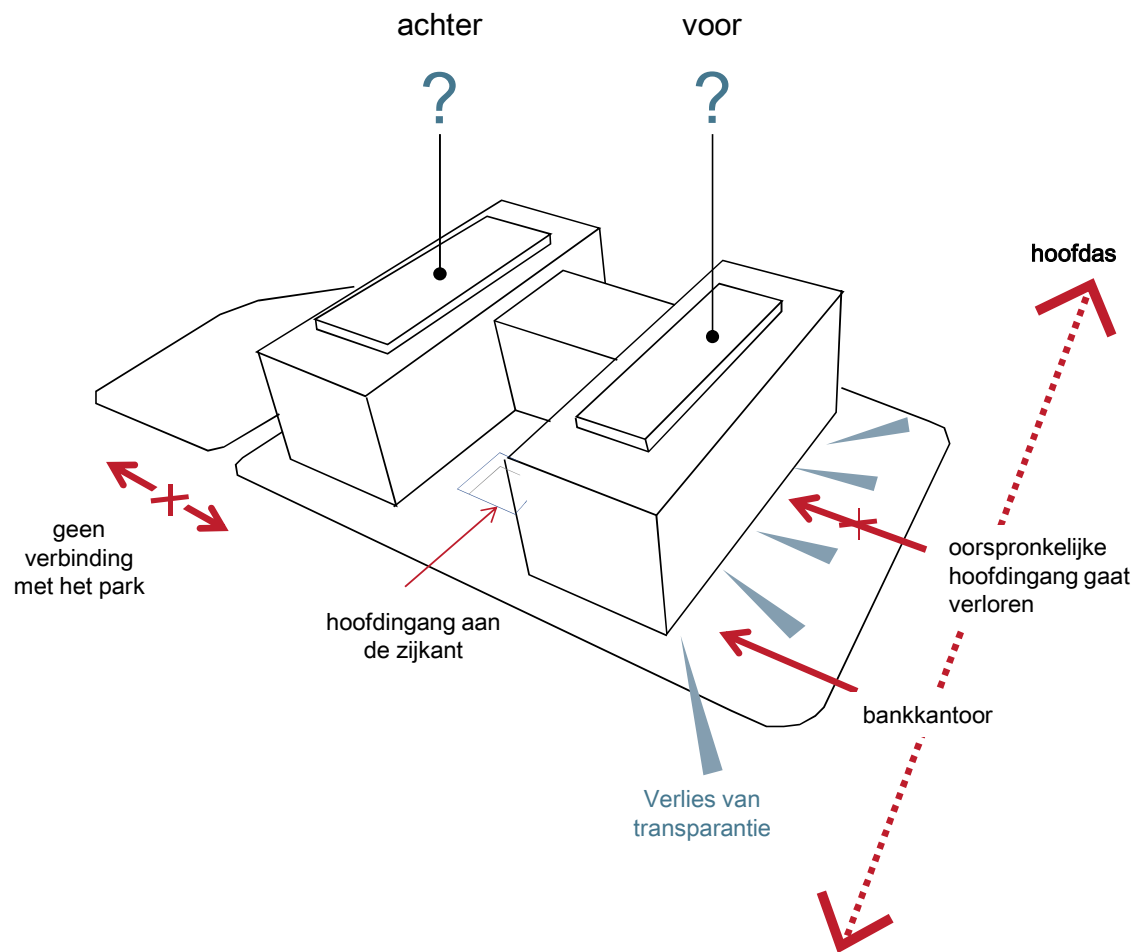
ARCHITECTURALE CONCEPTEN

© A2M – Moreno Architecture

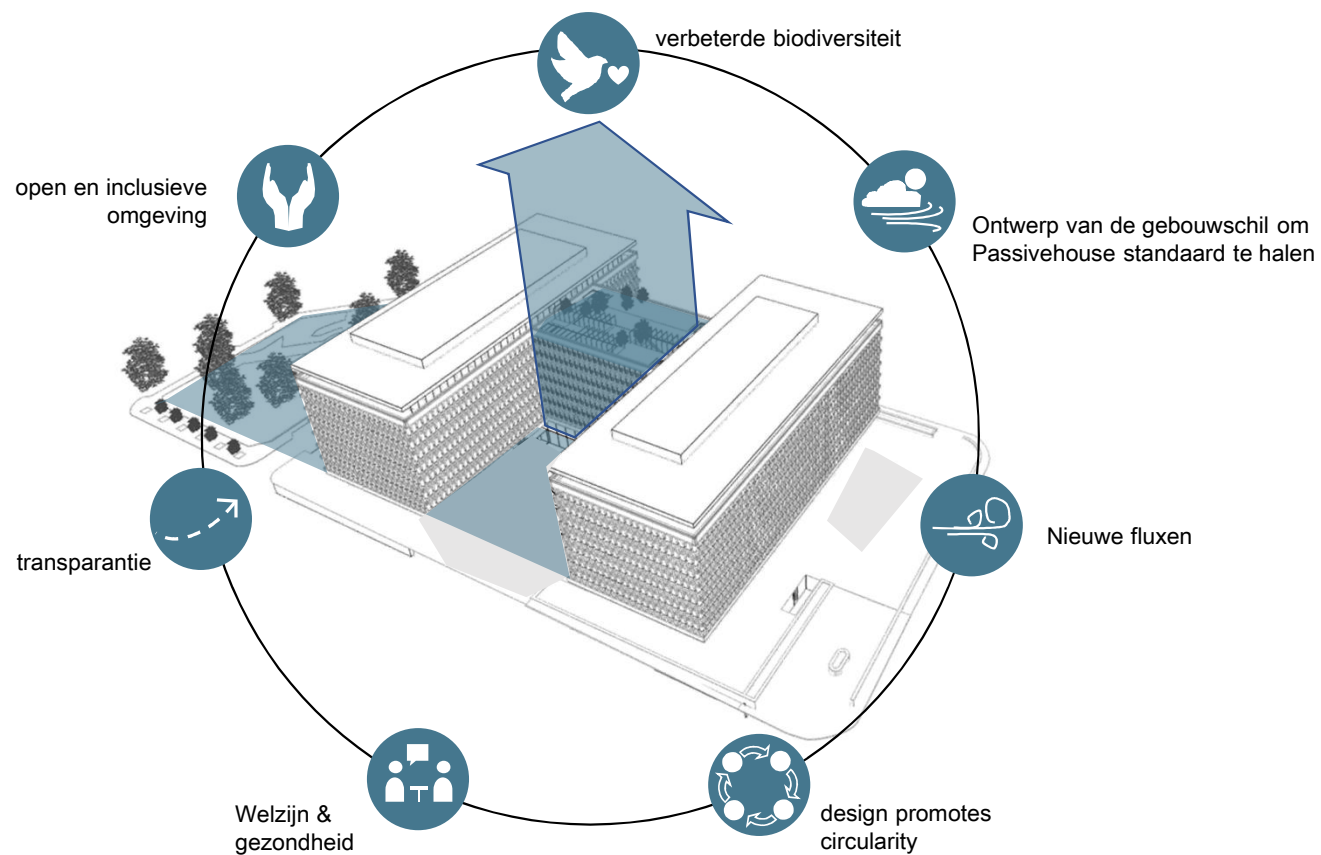
ARCHITECTURALE CONCEPTEN

© A2M – Moreno Architecture

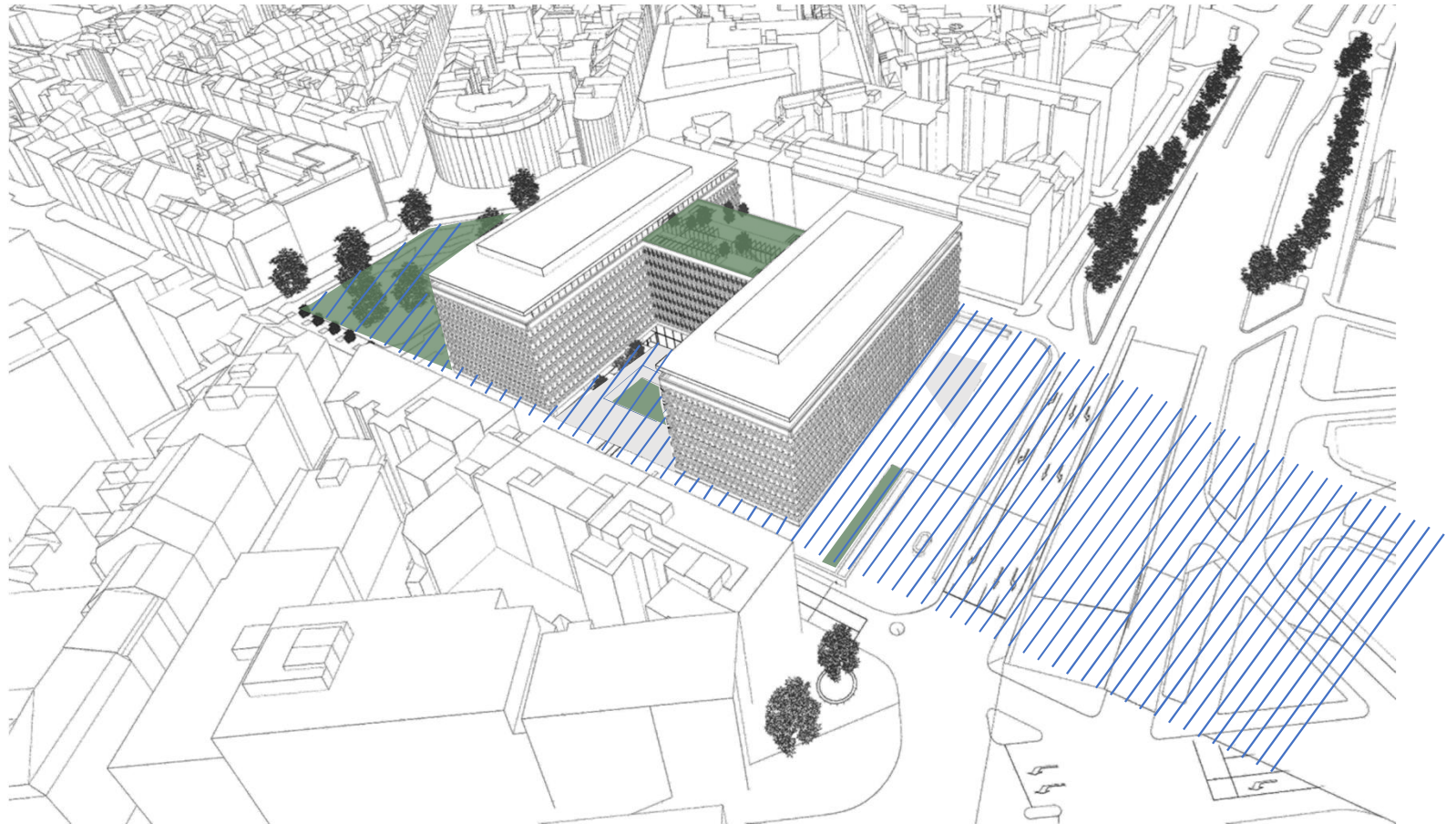
ARCHITECTURALE CONCEPTEN

© A2M – Moreno Architecture

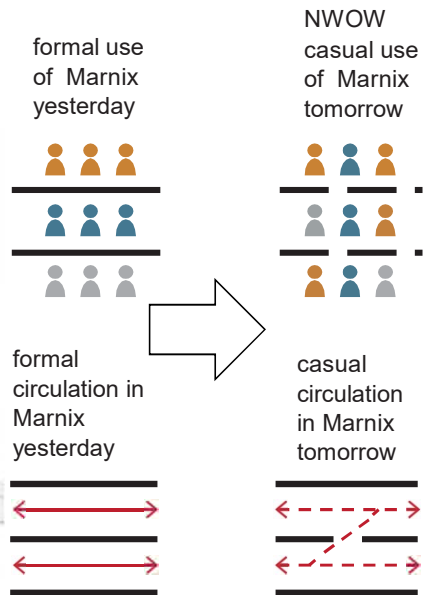
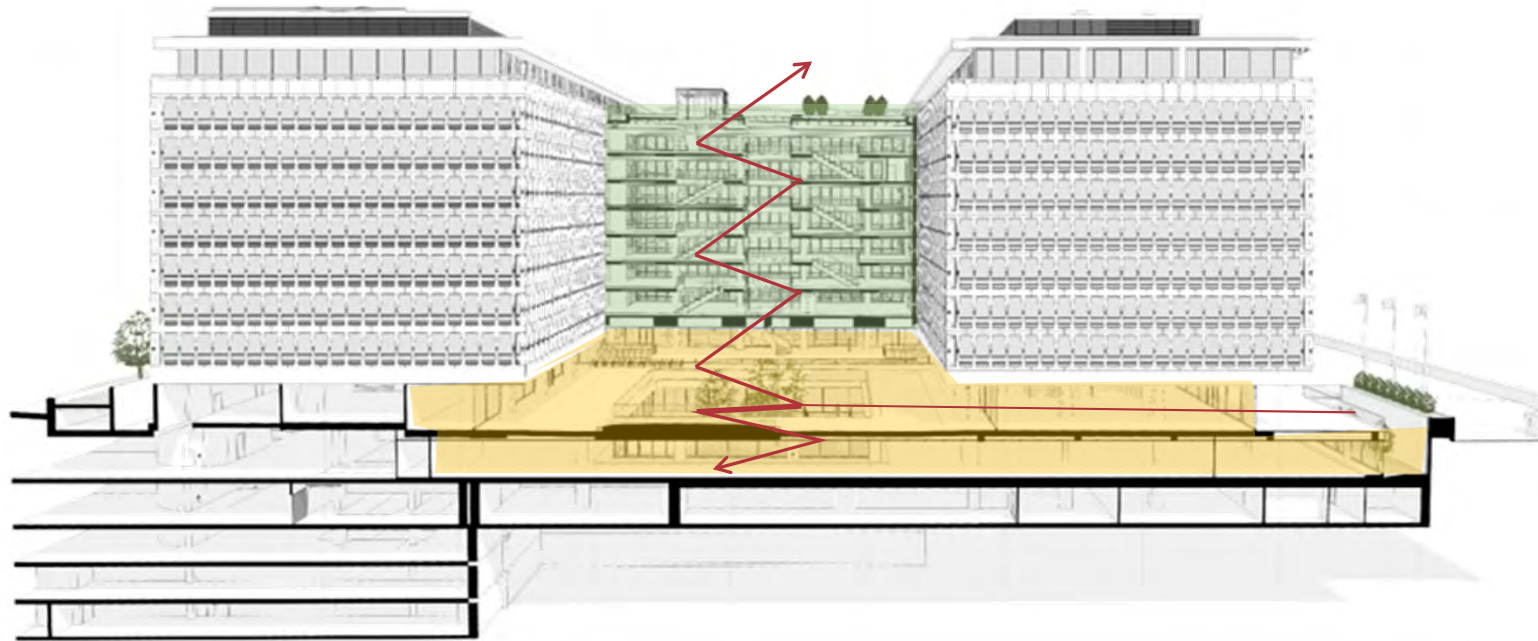
ARCHITETTURALE CONCEPTEN

© A2M – Moreno Architecture

ARCHITECTURALE CONCEPTEN

© A2M – Moreno Architecture

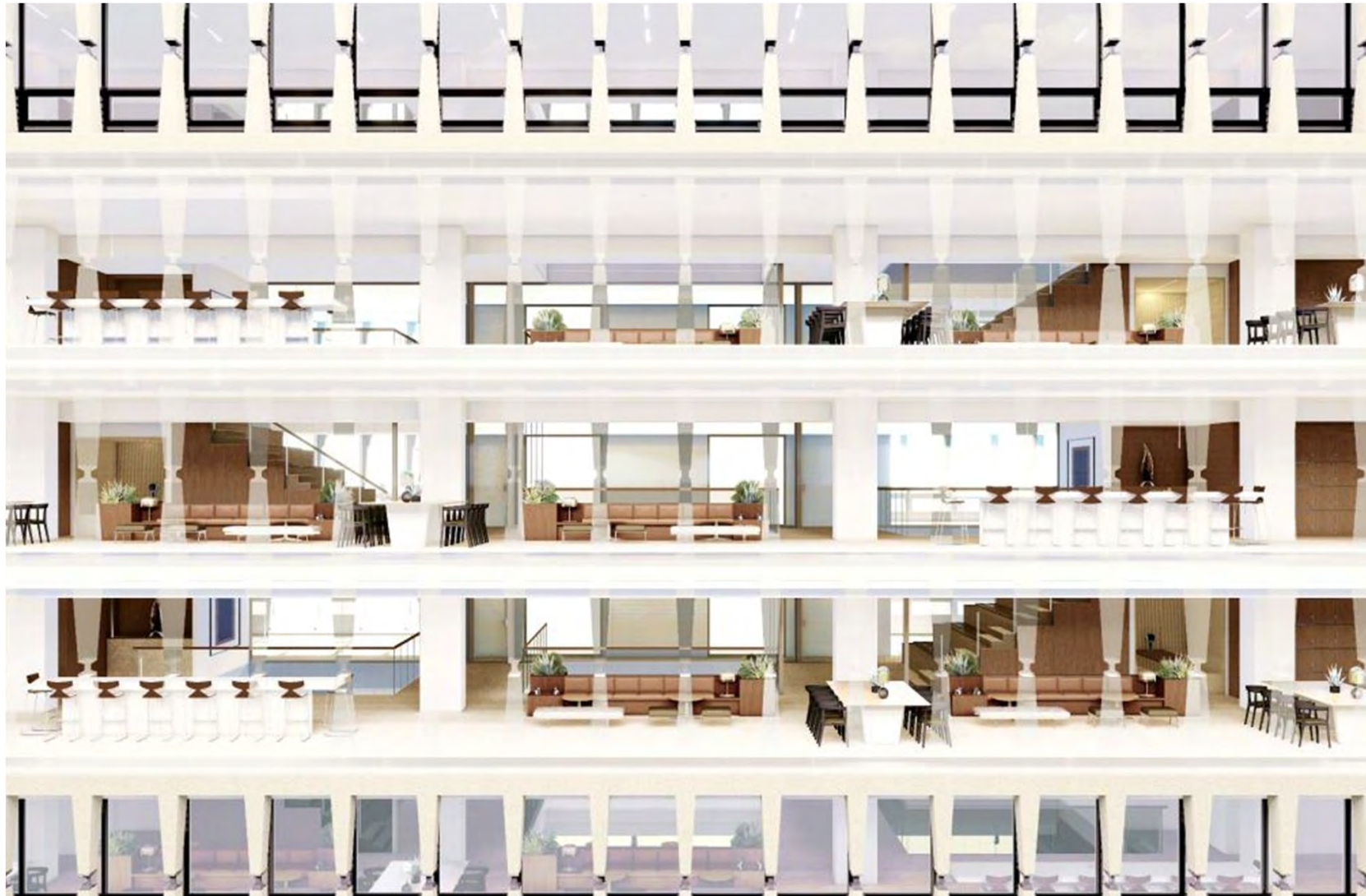
ARCHITETTURALE CONCEPTEN

© A2M – Moreno Architecture

ARCHITETTURALE CONCEPTEN

© A2M – Moreno Architecture

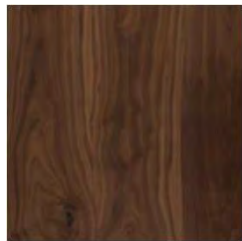

ARCHITECTURALE CONCEPTEN

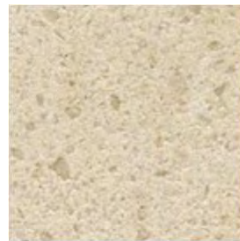
materiaalgeschiedenis

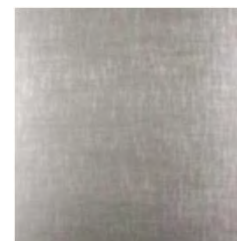
travertijnsteen

houten
tussenwand

architectonisch
beton

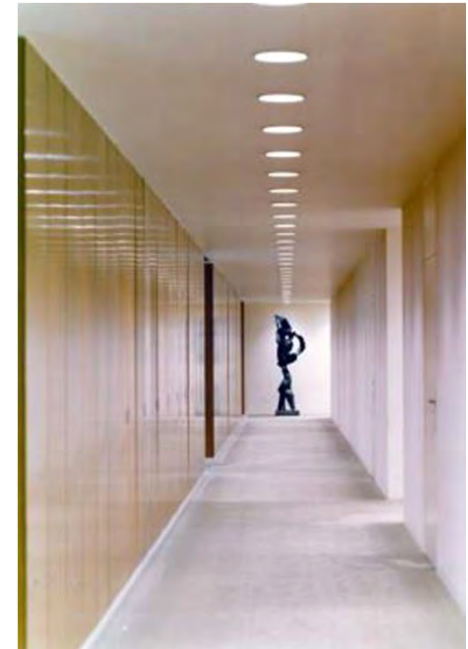

geanodiseerd
aluminium

witte verf

ARCHITECTURALE CONCEPTEN

archieven

ARCHITECTURALE CONCEPTEN

archieven

ARCHITECTURALE CONCEPTEN

archieven

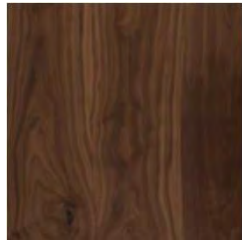

ARCHITECTURALE CONCEPTEN

gepland materiaalgebruik

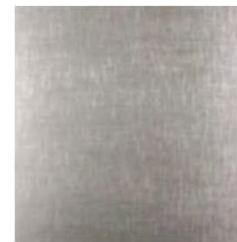
travertijnsteen

houten
tussenwand

architectonisch
beton

geanodiseerd
aluminium

witte verf

toevoeging neutraal kleurenpalet

tapijt
circulatiezones

tapijt
werkruimten

ARCHITETTURALE CONCEPTEN

© A2M – Moreno Architecture

			Lvl 8
			Lvl 7
			Lvl 6
			Lvl 5
			Lvl 4
			Lvl 3
			Lvl 2
			Lvl 1

ARCHITECTURALE CONCEPTEN

gelijkvloers

© A2M – Moreno Architecture

ARCHITECTURALE CONCEPTEN

gelijkvloers

© A2M – Moreno Architecture

ARCHITECTURALE CONCEPTEN

foyer
-1

© A2M – Moreno Architecture

ARCHITECTURALE CONCEPTEN

polyvalente
zone
-1

© A2M – Moreno Architecture

ARCHITECTURALE CONCEPTEN

interactieve
zone
3^e verdieping

© A2M – Moreno Architecture

ARCHITECTURALE CONCEPTEN

typeverdieping
1^e verdieping

© A2M – Moreno Architecture

ARCHITETTURALE CONCEPTEN

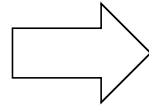

ARCHITECTURALE CONCEPTEN

kunst

Bunschaft was zelf een kunstverzamelaar

Kunst werd doorheen het hele gebouw geïntegreerd, en was voor iedereen toegankelijk

ARCHITETTURALE CONCEPTEN

ARCHITETTURALE CONCEPTEN

© A2M – Moreno Architecture

ARCHITETTURALE CONCEPTEN

© A2M – Moreno Architecture

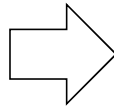
ARCHITECTURALE CONCEPTEN

innovatie

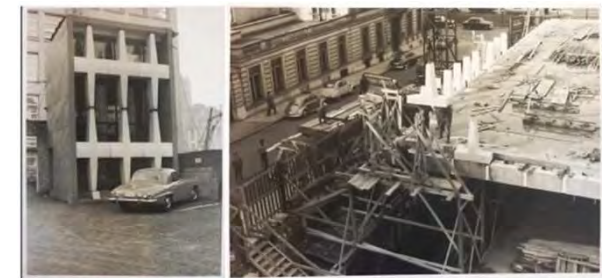

De architect, met op de achtergrond Yale's Beinecke Rare Book & Manuscript Library.

In de jaren 1950 zorgde Bunschoten voor innovatie door een architectuur te creëren die de structuur als gevel gebruikte.

In 1964 ontwierp hij het unieke structuurskelet van de gevel van het Marnixgebouw

ARCHITECTURALE CONCEPTEN

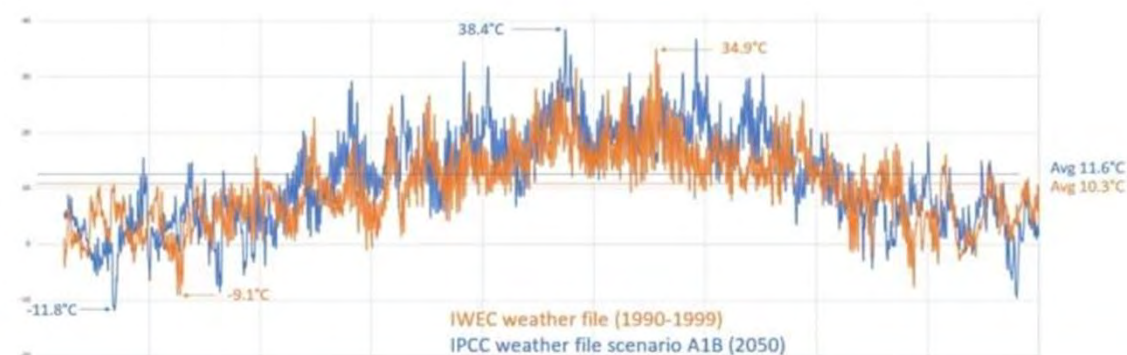
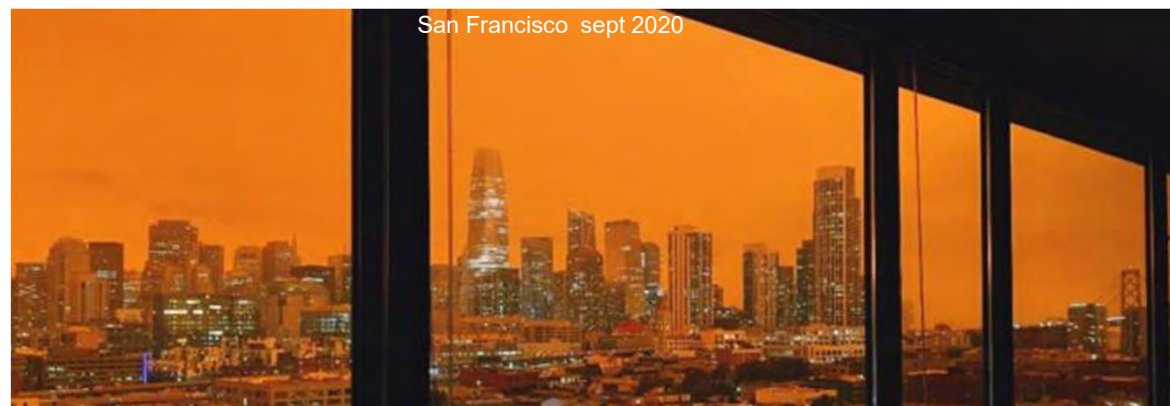
Hoe innoveren vandaag ?

Wat zijn de uitdagingen en doelstellingen van morgen ?

GEÏNTEGREERDE DUURZAAMHEIDSAANPAK

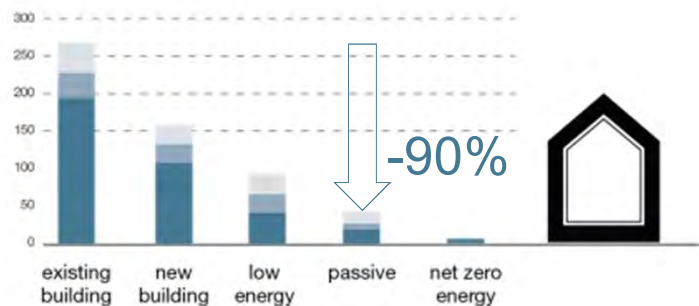
In 2020 kenden we in dit deel van Europa (België) twee hittegolven.
En daarna kwam 2022 !
Dit komt overeen met de klimaatvoorspelling voor het jaar 2050

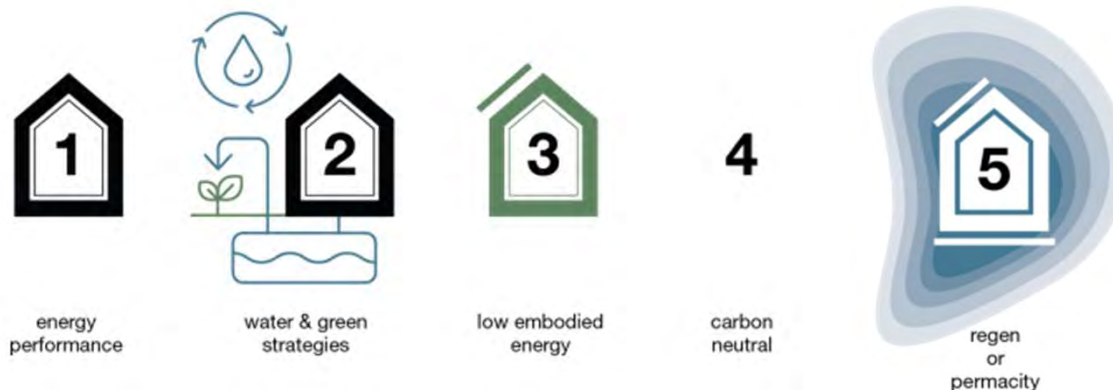

GEÏNTEGREERDE DUURZAAMHEIDSAANPAK

5 stappen naar future-proof architectuur

Kunnen we het milieu regenereren ?

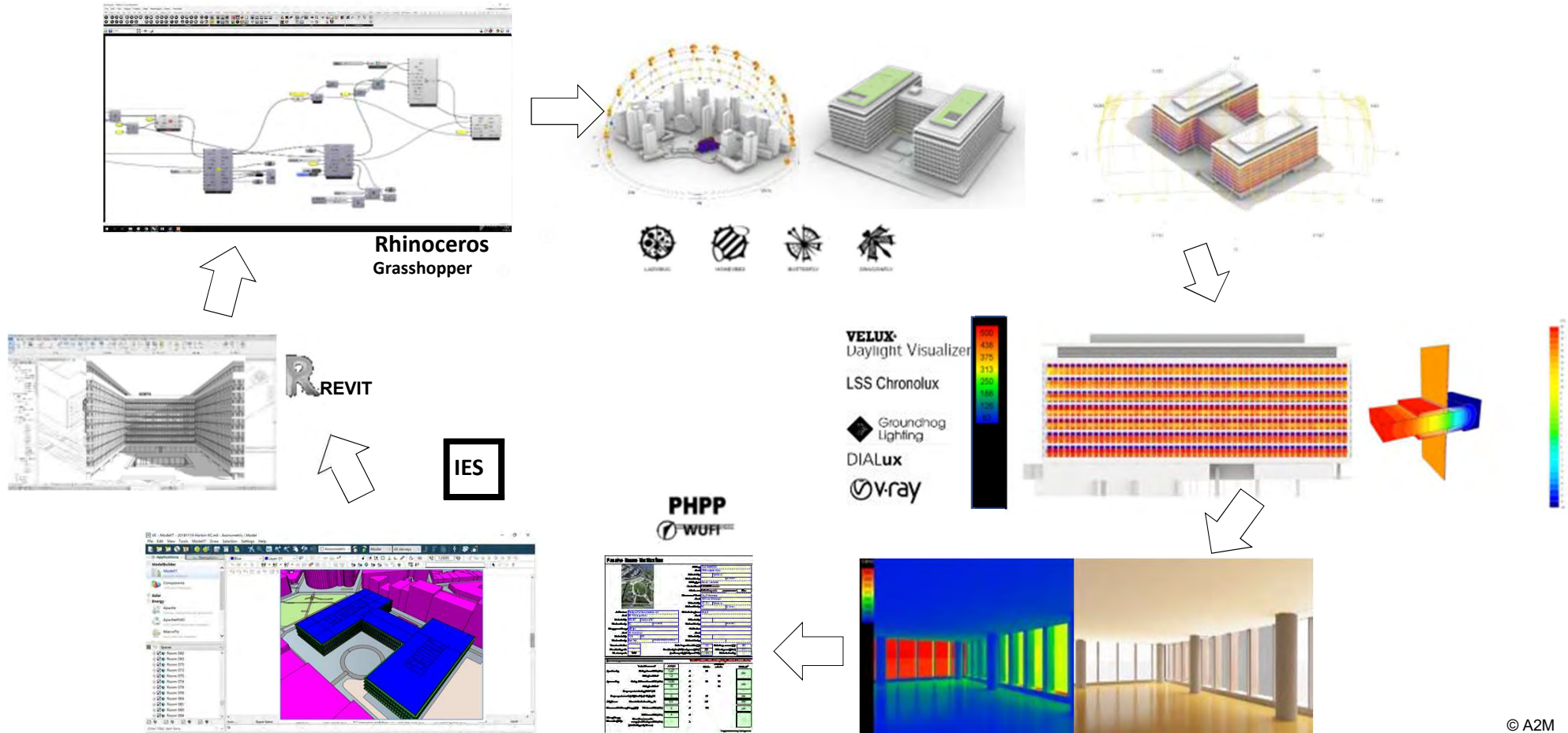

© A2M

GEÏNTEGREERDE DUURZAAMHEIDSAANPAK

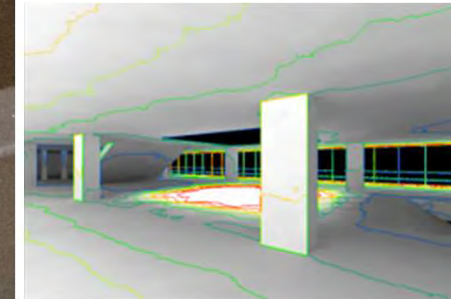
Iteratieve « loop »

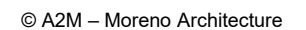
© A2M

GEÏNTEGREERDE DUURZAAMHEIDSAANPAK

© Tractebel

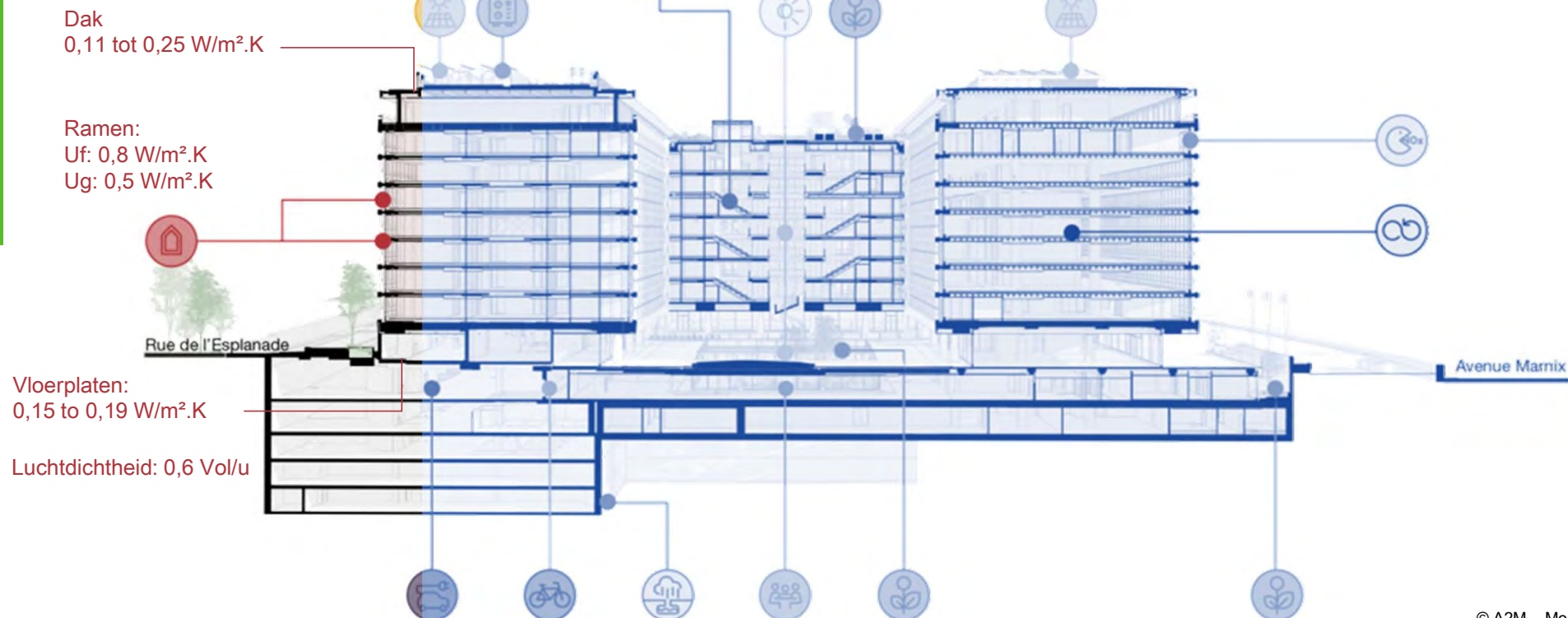

GEÏNTEGREERDE DUURZAAMHEIDSAANPAK

Warmtevraag
kantoren: 15 kWh/m².jaar
incl duplex ondergronds: 22,09 kWh/m².jaar

Koelingsvraag: 15,15 kWh/m².jaar

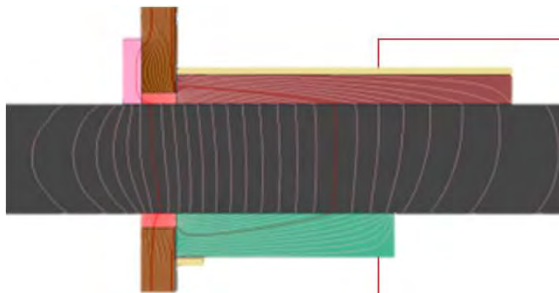
Totaal primaire energie: 65,26 kWh/m².jaar

© A2M – Moreno Architecture

Typedetail Marnix 02 en 03

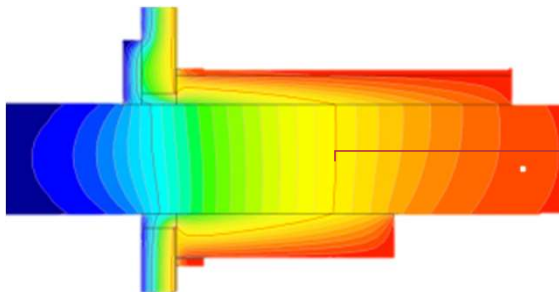

Beperkingen isolerend complex vloer:

- Isolatie
- Goed hygrometrisch gedrag (isolatie aan de binnenzijde)
- Drukweerstand (convector + noppen valse vloer)
- Beperkte plafondhoogte

Beperkingen isolerend complex aan het plafond:

- Isolatie
- Goed hygrometrisch gedrag (isolatie aan de binnenzijde)
- Goed brandgedrag (technische installaties)
- Beperkte hoogte + breedte plafondbalk
- Bevestiging technische installaties en screens

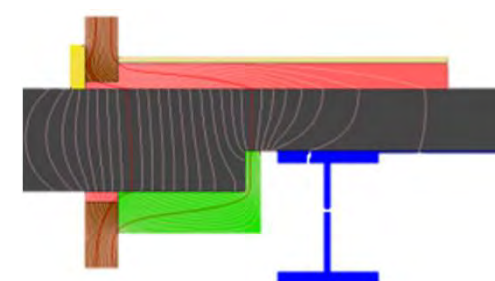
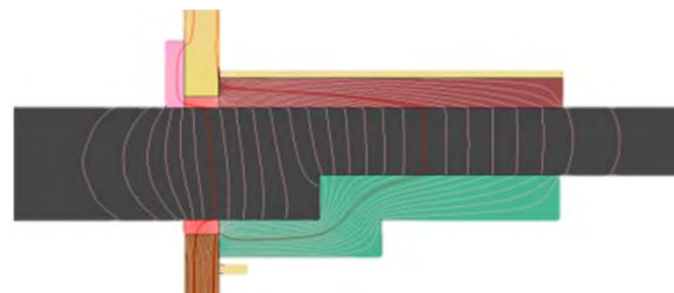
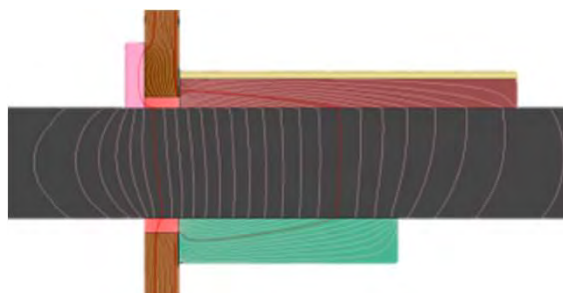
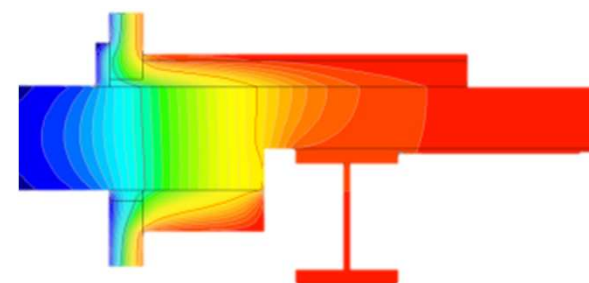
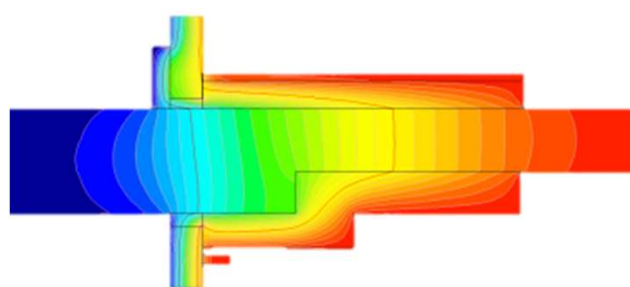
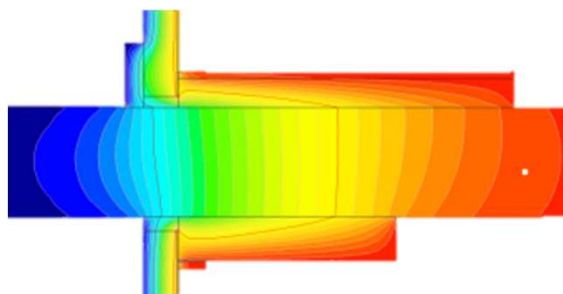
Risico op condensatie nakijken:

- Letten op de curve van 12°

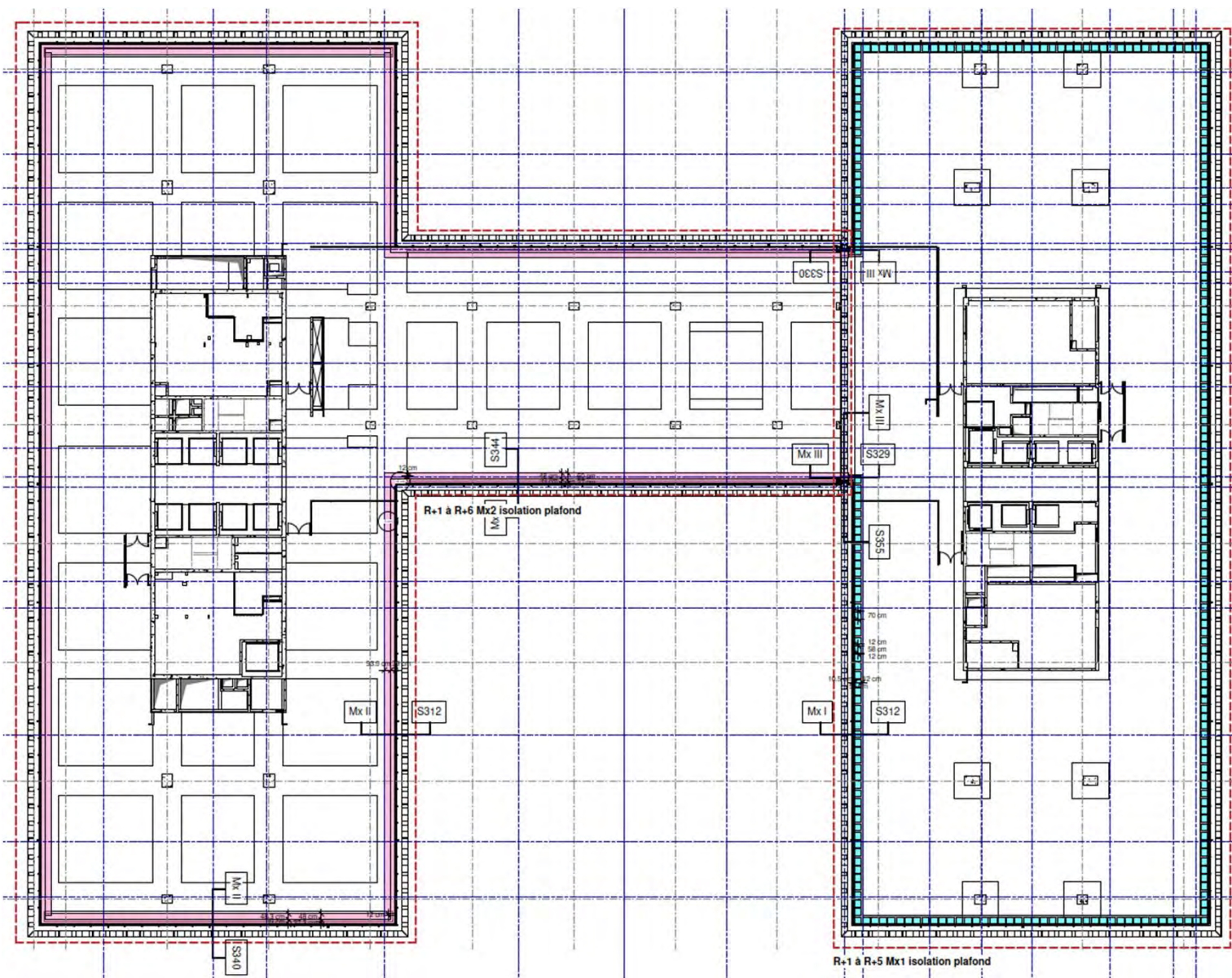
Typedetail Marnix 02 en 03

λ [W/mK]	
0.130	softwood 500 kg/m ³
50.000	Acier
160.000	Aluminium
2.500	Béton armé
0.036	Fibre de bois
0.023	PIR
0.045	Multipor
0.040	Isolant inconnu (0.04)
0.082	Châssis
0.200	PEHD

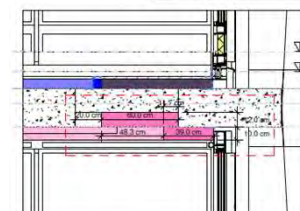

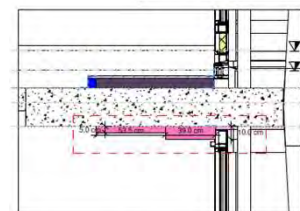
GEÏNTEGREERDE DUURZAAMHEIDSAANPAK

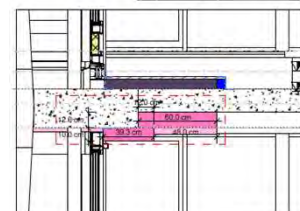
Façade étage-type Mx I - S312

Pignons étage-type Mx II - S340

Façade étage-type Mx II - S312

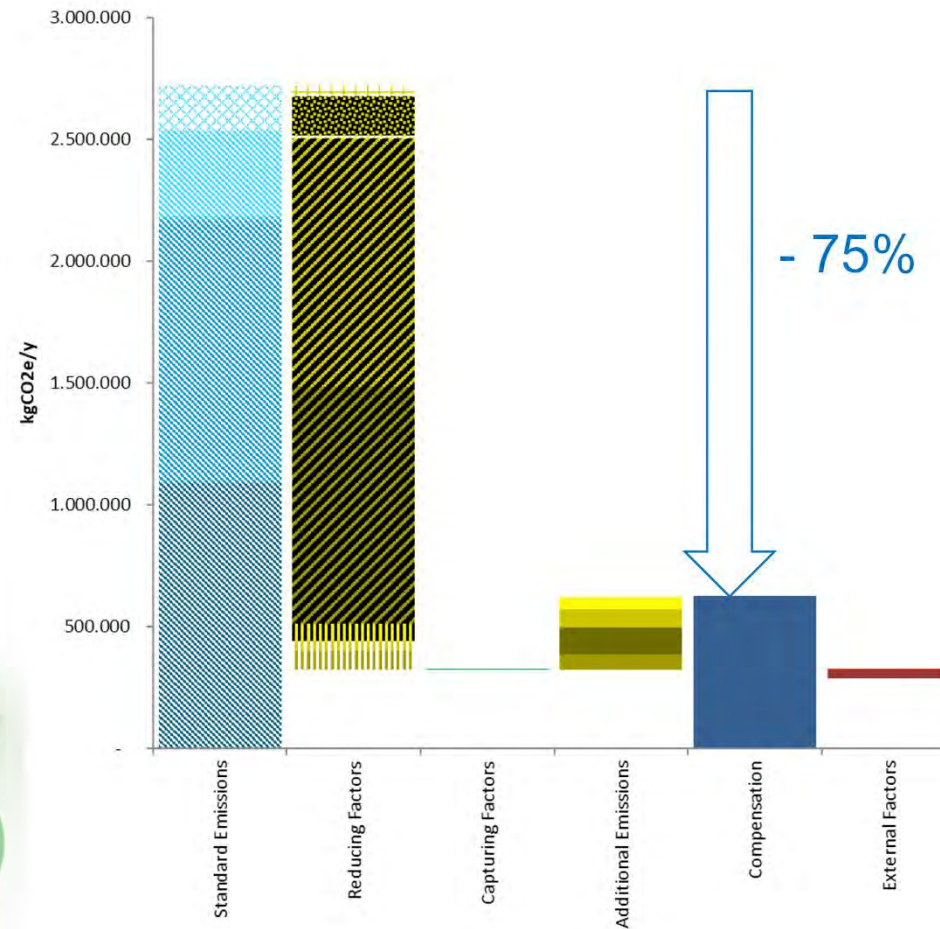
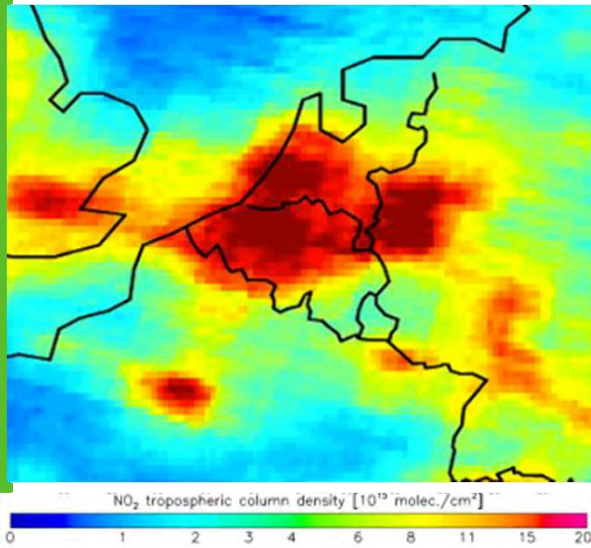

Façade étage-type Mx III - S344

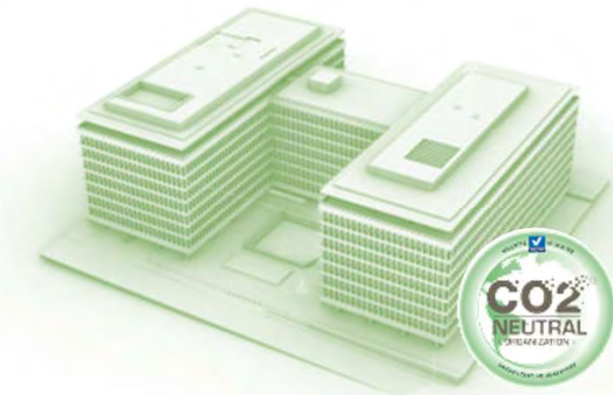
© A2M

GEÏNTEGREERDE DUURZAAMHEIDSAANPAK

- C_CN_compensation need
- ✦ EF_SW_smart water managment
- EF_SM_smart mobility
- EF_ET_electrical terminal
- EF_CW_compostable waste
- CF_O_Photocatalytic surf
- CF_GS_green surfaces
- RF_PV_Reduction
- RF_L_NATURAL_Lighting
- RF_L_SYST_Lighting
- RF_UE_ENVLP_Other
- RF_UE_ENVLP_Ht Wat
- RF_UE_ENVLP_Cooling
- RF_UE_ENVLP_Heating
- RF_UE_SYST_Other
- RF_UE_SYST_Ht Wat
- RF_UE_SYST_Cooling
- RF_UE_SYST_Heating
- RF_EE_PV
- RF_EE_Other
- RF_EE_Systems
- RF_EE_Enveloppe
- RF_EE_Structure
- SE_L_lighting
- SE_UE_Other
- SE_UE_Hot water demand
- SE_UE_Cooling demand
- SE_UE_Heating demand
- SE_EE_Other
- SE_EE_Systems
- SE_EE_Enveloppe
- SE_EE_Structure

FAAST

© A2M - FAAST

WAT ONTHOUDEN UIT DEZE PRESENTATIE

Diapositive 43

BE9

Est-ce que les points mentionnés dans ce slide « ce qu'il faut retenir de l'exposé » reprend bien les éléments-clés de la présentation, en regard au titre et aux objectifs fixés pour cette présentation ?

Bruxelles Environnement; 18-07-16

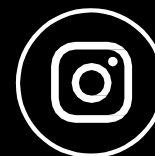
A

M

do it

2

follow us!

a2m.be
©CO₂ neutral certified
company